

Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO)

Jaarplan 2021

Versie 1.0

Datum 11-03-2021
Status Definitief

Documentbeheer

Datum	Versie	Auteur	Toelichting
07-12-2020	0.1	Tom Peelen	Opzet
09-12-2020	0.2	Luc Boss, Tom Peelen	Concept
16-12-2020	0.3	Tom Peelen	Bespreking kerngroep verwerkt
04-01-2021	0.4	Tom Peelen	Review kerngroep verwerkt
12-01-2021	0.5	Tom Peelen	Review sponsorgroep verwerkt
20-01-2021	0.6	Luc Boss	Akkoord op wijzigingen
27-02-2021	0.9	Tom Peelen	Review sponsorgroep GO
11-03-2021	1.0	Tom Peelen	Goedkeuring PL

Vereiste goedkeuringen

Gremium	Naam	Akkoord J/N	Datum goedkeuring	Versie
Sponsorgroep GO		Ja	27-02-2021	0.9
Programmeringsraad Logius		Ja	11-03-2021	1.0

Inhoud

Inhoud	2
1 Inleiding.....	3
1.1 Doel van dit document	3
1.2 Resultaten 2020	3
2 Activiteitenkalender 2021	4
2.1 Overzicht	4
2.2 Opdracht	4
2.3 Activiteiten 2021	4
2.4 Buiten scope	6

1 Inleiding

1.1 Doel van dit document

Dit jaarplan beschrijft de activiteiten die in 2021 plaatsvinden voor opstellen en onderhouden van de Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO). Het plan neemt de huidige besturing via Programmeringsraad Logius als uitgangspunt. Mocht de governance GDI in 2021 wijzigen (hiervoor zijn plannen in de maak) dan wordt dit plan, indien nodig aangepast.

Dit jaarplan gaat tevens uit van de scope dat de PL besluit over ontwikkelingen voor de GDI bij Logius. De scope van GO is conform opdracht echter breder en betreft de gehele GDI.

Het document is een addendum op het Projectplan GO versie 1.01 (op te vragen via het programmabureau PL). Achtergrond, projectorganisatie, uitgangspunten, randvoorwaarden e.d. zijn hier niet opnieuw opgenomen.

1.2 Resultaten 2020

Inmiddels heeft GO haar toegevoegde waarde aangetoond en worden visie en resultaten breed gedragen door architecten en bestuurders van uitvoering en beleid. GO heeft eind 2019 en in 2020 resultaten voor het berichtenstelsel opgeleverd: ambities, architectuurprincipes en richtinggevende keuzes. Daarnaast is een architectuurmethode uitgewerkt en is gestart met de architectuurvisie.

Medio 2020 is, vanuit BZK: opdracht 13 het uitwerken van de strategie voor de GDI, in een pressure cooker versnelling aangebracht in de oplevering van GO. Een vijftal werkgroepen heeft in 2 maanden tijd uitwerking gegeven aan:

- 'Why' van de GDI inclusief bijbehorende visual,
- uitgangspunten voor het vastleggen van generieke functies (capability's),
- visies voor de domeinen Interactie, Gegevensuitwisseling, Identificatie en Authenticatie (Toegang), Machtigen en Infrastructuur.

De pressure cooker heeft resultaten opgeleverd aan BZK/DDO die deze in het kader van BZK: opdracht 13, uitwerken strategie GDI, en BZK: opdracht 14, uitwerken strategie Digitale Overheid verder gebruikt. (De opdrachten 13 en 14 verwijzen naar voorstellen van extern adviseur Ben Kokx.) Resultaten van de pressure cooker zijn overgedragen om mee te nemen in de Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO). GO brengt samenhang aan en verdiept visies in de GO-architectuur zodanig dat besluitvorming in de PL mogelijk is.

De sponsorgroep vanuit de PL bestond begin 2020 uit Jaap Uijenbroek (vz. PL), Ab van Ravestein (vz. MFG) en Nathan Ducastel (VNG). Na tijdelijke verbreding gedurende de pressure cooker zijn Nathalie van Berkel (UWV), Yvonne van der Brugge (Logius) en Hetty Lucassen (BZK/DDO) als nieuwe leden toegetreden tot de sponsorgroep GO. Dit is ook de samenstelling in 2021.

Het programmabureau PL heeft met NORA afspraken gemaakt om de pressure cooker resultaten en eerdere GO producten in de NORA-wiki op te nemen als referentiemateriaal voor architecten.

2 Activiteitenkalender 2021

2.1 Overzicht

De volgende tabel geeft het overzicht van de uit te voeren activiteiten in 2021 en wie deze uitvoert. Deze activiteiten worden in paragraaf 2.3 kort toegelicht.

Activiteit	Wie	Wanneer	PL-data
Consolidatie Pressure cooker	Kerngroep	Q1 2021	15-04-2021
GO Architectuurvisie	Kerngroep	Q1 2021	15-04-2021
GO IenA2 "Machtigen"	Kerngroep	Q1 2021	20-05-2021
GO IenA1 "Toegang"	Kerngroep	Q2 2021	24-06-2021
GO Infrastructuur	Kerngroep	Q2 2021	09-09-2021
GO Interactie	Kerngroep	Q3 2021	14-10-2021
GO Gegevensuitwisseling	Kerngroep	Q3 2021	25-11-2021
Architectuurtoetsen GO	Kerngroep	Geheel 2021	Continu
Prioritering en route GDI	PBPL, Logius, uitvoering, beleid kerngroep	Q1 2021	15-04-2021
Onderzoek gegevensuitwisseling	PBPL, extern	Q2 2021	14-10-2021
Onderzoek architectuurfunctie	PBPL, kerngroep	Q1 2021	20-05-2021
Inrichten architectuurboard	PBPL, PL, BZK/DDO	Q4 2021	23-12-2021

2.2 Opdracht

De opdracht aan de architecten die deelnemen aan GO is ongewijzigd:

Maak een Enterprise architectuur voor de domeinen interactie, identificatie&autorisatie, infrastructuur en gegevensuitwisseling die de PL helpt om inhoudelijk te sturen op de ontwikkelingen van de digitale basisinfrastructuur. Richt daarbij ook het ondersteunde proces voor deze sturing in en borg dat de architectuur blijft aansluiten bij ontwikkelingen in de (digitale) overheid.

Zie het projectplan GO voor een nadere duiding van scope en randvoorwaarden bij deze opdracht.

Vooruitlopend op de inrichting van het ondersteunende proces voor sturing, voert de GO kerngroep al architectuurtoetsen uit en blijft dit in 2021 doen. Deze toetsen worden opgeleverd aan de PL.

Aanvullend heeft de PL hieraan gerelateerde opdrachten bij het Programmabureau PL neergelegd waar architecten in meer of mindere mate bij zijn betrokken:

- Prioritering en Route GDI
- Onderzoek gegevensuitwisseling
- Onderzoek architectuurfunctie

2.3 Activiteiten 2021

Vervolg pressure cooker door GO

Consolidatie pressure cooker

De werkgroepen in de pressure cooker hebben elk een afzonderlijk domein uitgewerkt. In een workshop op 19 sept. j.l. zijn dubbelingen en raakvlakken geïnventariseerd t.b.v. verdere uitwerking. Aanvullend is het wenselijk om

samenhang aan te brengen, verder te concretiseren en een model uit te werken waarin deze als geheel gepresenteerd kunnen worden.

Architectuurvisie GO

Naast de hieronder beschreven uitwerking van de domeinen in samenhang met elkaar is samenhang ook nodig in de visie van de pressure cooker. Daarom zal er ook gewerkt worden aan aansluiting bij de "Why van de GDI" en een overkoepelende architectuurvisie. Naast een inhoudelijke visie op de architectuur van de GDI en de bijdrage daarvan aan de digitale overheid, zal deze ook beschrijven hoe GO bijdraagt aan besluitvorming hierover.

IenA1 Toegang, IenA2 Machtigen, Infrastructuur, Interactie en Gegevensuitwisseling

Resultaten van de pressure cooker zijn overgedragen om mee te nemen in de Gemeenschappelijke Overheidsarchitectuur (GO). GO brengt in 2021 samenhang aan en verdiept architectuurvisies zodanig dat besluitvorming in de PL en (naar beoordeling door PL) in het OBDO mogelijk is. Daarbij stemmen zij het tempo af op de behoefte van programma's/projecten in de projectenportefeuille 2021 (en daarna):

1. Identificatie en authenticatie, Machtigen en Infrastructuur:
samenhang aanbrengen en concretiseren van de architectuurvisie van de pressure cooker zodat hierover besluitvorming kan plaatsvinden in de PL.
2. Interactie:
afstemmen van deze architectuurvisie met de beleidsomgeving, samenhang aanbrengen en concretisering hiervan voor besluitvorming door de PL.
3. Gegevensuitwisseling:
Uitwerking van het domein binnen de GDI-context in samenhang met andere domeinen.

Ter ondersteuning van dit proces zet PBPL twee (parttime) schrijvende architecten in zodat voortgang minder belemmerd wordt door capaciteit in de kerngroep. Het blijft echter nodig dat de kerngroep GO substantieel veel tijd beschikbaar heeft voor sturing en review van het werk van deze schrijvende architecten.

Architectuurtoetsen GO

Naar behoefte van de PL voert de GO kerngroep architectuurtoetsen uit van inhoudelijke onderwerpen op de agenda van de PL. Dit is een continue activiteit voor het gehele jaar.

Prioritering en Route GDI

Doel van deze activiteit is om richting te geven aan de projectenportefeuille van 2021 (en verder).

Op basis van de visies uit de pressure cooker identificeren van mogelijke effecten op (nieuwe en bestaande) programma's en projecten. Dit heeft een brede scope voor de gehele GDI. Omdat de PL zich richt op de GDI die door Logius wordt uitgevoerd zullen ook anderen betrokken worden in het onderzoek. Dit zal in een geïntegreerde opdracht uitgewerkt worden waarbij PL, Logius en beleid gezamenlijk optrekken.

Onderzoek gegevensuitwisseling

In de PL van 15 oktober 2020 is besloten nog geen voorstel naar het OBDO te sturen voor inrichten van een GDI catalogus gegevensbegrippen.

De PL heeft opdracht gegeven een voorstel uit te werken waarbij voor een specifiek domein (zoals het inkomensdomein) een verkenning gedaan wordt (bijvoorbeeld vanuit SBR-perspectief). Daarvoor wordt eerst uitgewerkt welke stappen nodig zijn en deze worden verwerkt in een plan van aanpak. Na bespreking in de sponsorgroep agenderen in de PL.

Onderzoek architectuurfunctie

Momenteel vindt uitwerking plaats van de toekomstige governance en financiering van de GDI. Ten aanzien van architectuur is een architectuurboard voorzien voor de basisinfrastructuur die de programmeringstafels ondersteunt, in lijn met het advies vanuit de pressurecooker/GO.

Naast deze positionering van de architectuurboard is de vraag welke architectuurwerkzaamheden precies moeten plaatsvinden en wie deze uitvoert. Dit externe onderzoek moet daar een antwoord op geven.

Inrichten van een structurele architectuurboard

Onderdelen van de GO die beschikbaar zijn en komen, moeten worden onderhouden en uitgebreid. Ook moeten nieuwe initiatieven getoetst worden aan de kaders en het hoofdontwerp. Om hierin te voorzien moet een vaste architectuur-autoriteit worden ingesteld. De inrichting hiervan door PBPL volgt op en sluit aan bij de keuzes rond 'governance en financiering van de GDI' (en daarmee ook bij Werk Aan Uitvoering).

2.4 Buiten scope

In het projectplan GO is een precieze scope van de op te leveren architectuur beschreven en wat elders is belegd.

Vervolg pressure cooker deels buiten scope

De volgende activiteiten in vervolg op o.a. de pressure cooker maken geen deel uit van GO:

Korte termijn:

1. Opdracht 13, strategie GDI, en 14, Strategie Digitale Overheid
De pressure cooker heeft stap 2 van opdracht 13 opgeleverd. Stap 1 richt zich op beleidsuitgangspunten. Samen met de andere stappen leidt dit tot een raamwerk dat invulling geeft aan de strategie voor de GDI die de minister vaststelt op advies van PL en OBDO. In de PL van 10 september 2020 heeft BZK toegelicht dat BZK de resultaten van de PC beoordeeld heeft en gekeken heeft of deze passen bij de beleidsmatige visie. De uitkomst hiervan was dat de resultaten PC en de beleidsmatige visie grotendeels overeenkomen op een enkel punt na. Voor het overgrote deel van wat in de PC beschreven is, heeft beleid hetzelfde beeld voor ogen.

Lange termijn:

2. Structurele governance en bekostiging GDI vanaf 2022.
BZK gebruikt de resultaten uit de pressure cooker en het Ben Kokx traject als input om via het komende regeerakkoord centrale bekostiging in te richten zodanig dat de gewenste impuls tot stand kan komen.

2.5 Planning

In het overzicht van paragraaf 2.1 is de planning opgenomen. De volgorde van activiteiten is gebaseerd op de inschatting van de prioriteiten door de kerngroep.

GO heeft nog geen ervaring met het uitwerken van de architectuur op basis van de pressure cooker resultaten en zal daarom al werkende tot een betrouwbaardere inschatting moeten komen.

Voorlopig is de behoefte dat deelnemers aan de kerngroep GO 2 dagen per week beschikbaar zijn. Vanuit het programmabureau is 1 fte (verdeeld over twee personen) beschikbaar als schrijvend architect naast de bestaande enterprise architect. In de praktijk zijn kerngroepleden vaak minder beschikbaar. Als dit tot vertraging leidt, zal de kerngroep dit naar de sponsorgroep escaleren.